

	26.Haz	3.Tem	Değişim		26.Haz	3.Tem	Değişim
BIST-100 Endeksi	114.668	115.748	% 0,9 ▲	EUR/USD	1,1217	1,1248	% 0,3 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%9,19	%9,63	44 bp ▲	USD/TL	6,8506	6,8596	% 0,1 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	488	456	-32 bp ▼	EUR/TL	7,6898	7,7145	% 0,3 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	999	1.033	% 3,4 ▲	Altın (USD/ons)	1.771	1.775	% 0,2 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,64	%0,67*	3 bp ▲	Petrol (USD/varil)	41,0	42,8	% 4,3 ▲

bp: baz puan

(*) 2 Temmuz

Geçtiğimiz hafta küresel borsalar salgında artan vaka sayılarına ve ikinci dalga endişelerine rağmen beklentilerden daha olumlu açıklanan verilerin ve salgına karşı geliştirme çalışmalarını ile ilgili olumlu haber akışının etkisiyle artan risk iştahı nedeniyle yükseliş kaydetti. ABD'de tarım dışı istihdam Haziran ayında 4,8 milyon kişi ile beklentilerin üzerinde artarken, işsizlik oranı %11,1 seviyesine geriledi. Euro Alanı'nda işsizlik oranı Mayıs ayında %7,4 seviyesinde gerçekleşti. Yurt içinde imalat PMI verisi Haziran'da 53,9'a yükselerek sektörde büyümeye işaret etti. Öncü dış ticaret verilerine göre Haziran ayında ihracatta hem yıllık hem de aylık bazda yüksek oranlı artışlar gözlemlendi. Diğer taraftan Haziran ayında beklentileri aşan aylık enflasyon verisi TÜFE'de yıllık enflasyonu %12'nin üzerine taşıdı.

Fed toplantı tutanakları ve ABD'de açıklanan veriler...

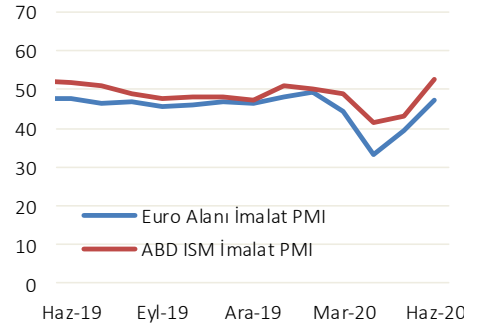
Fed'in 10 Haziran tarihli toplantı tutanaklarında istihdam ve fiyat istikrarı hedeflerine yaklaşıldığından emin olunana kadar faizlerin düşük seviyelerde tutulacağı ifade edildi. Tutanaklarda, salgın ve kamu sağlığı, küresel gelişmeler ve enflasyon baskıları dâhil, ekonomiye etki eden verilerin izlenmeye devam edileceği ve ekonominin desteklemesi için uygun politika araçlarının kullanılacağı belirtildi. Fed Başkanı Powell yaptığı açıklamada ekonomik toparlanmanın beklenenden daha erken başladığını, ancak üretimin ve istihdamın kriz öncesi seviyelerin henüz çok altında olduğunu ifade etti. ABD'de beklenen konut satışları Mayıs'ta aylık bazda %44,3 ile verinin toplanmaya başladığı 2001 yılından bu yana en hızlı yükselişini gerçekleştirdi. Ülkede tüketici güven endeksi 98,1 ile beklentilerin üzerinde kaydedildi. ISM imalat endeksi Haziran ayında 52,6'ya ulaşarak beklentilerden daha iyi bir performansa işaret etti. Dış ticaret açığı, Mayıs ayında bir önceki aya göre %9,7 artarak 54,6 milyar USD düzeyine yükselirken, ülkenin Çin ile olan ticaret açığı bir önceki aya göre %7,3 artarak 27,9 milyar USD oldu.

Tarım dışı istihdam Haziran'da 4,8 milyon kişi ile 3 milyon olan piyasa beklentisinin üzerinde artarken, Mayıs ayında %13,3 olarak kaydedilen işsizlik oranı Haziran'da %11,1 seviyesine geriledi. Ortalama saatlik kazançlar aylık bazda %1,2 düşerken, yıllık bazda %5 ile piyasa beklentilerinin altında arttı. İşgücüne katılım oranı %60,8'den %61,5'e yükseldi. İşsizlik maaşı başvurusunda bulunanların sayısı 26 Haziran haftasında 1 milyon 427 bin kişiye geriledi. Salgın nedeniyle iki aydır gerileyen fabrika siparişleri Mayıs'ta aylık bazda %8,0 oranında artış kaydetti. ABD borsaları salgında ikinci dalga endişelerine karşın olumlu açıklanan ekonomik veriler eşliğinde çeyreklik bazda tarihi yükselişler gerçekleştirdi ve Dow Jones endeksi %17,8 ile 1987'den bu yana en hızlı artışını kaydetti.

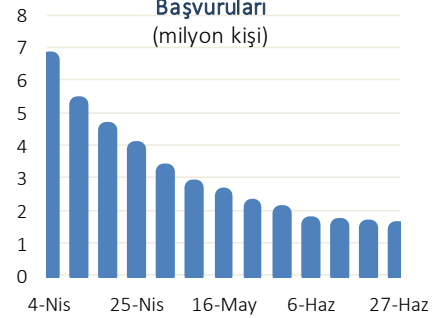
Euro Alanı'nda açıklanan veriler...

Euro Alanı'nda açıklanan öncü verilere göre tüketici fiyatları Haziran ayında yıllık bazda %0,3 oranında yükseldi. Haziran ayı imalat PMI verisi 47,4'e revize edildi. Bölgenin en büyük ekonomisi Almanya'da da imalat PMI aynı dönemde 45,2 düzeyinde gerçekleşti. Ekonomik güven endeksi Haziran'da aylık bazda 8,2 puan artarak 75,7 olurken, tüm alt sektörlerde önemli artışlar kaydedildi. Bölge ülkeleri arasında ekonomik güvende en yüksek artış 9,4 puan ile Fransa'da gerçekleşirken, bu ülkeyi Hollanda, İspanya ve İtalya takip etti. Nisan ayında %7,3 olan işsizlik oranı Mayıs ayında %7,4 ile %7,7 olan piyasa beklentisinin altında kaldı. Almanya Başbakanı Merkel, salgın sebebiyle Avrupa'nın ekonomik açıdan tarihinin en zor döneminden geçtiğini belirterek, AB bütçesi ve kurtarma fonu konusunda bu yaz bir anlaşma olması gerektiğini söyledi. Öte yandan, İngiltere ekonomisi salgının etkilerinin görülmeye başlandığı 2020'nin ilk çeyreğinde hizmet, imalat ve inşaat sektörlerindeki belirgin aktivite kaybı sonucu %2,2 ile beklentilerin üzerinde daralarak çeyreklik bazda 1979 yılından bu yana en hızlı küçülmeyi kaydetti. AB'den 31 Ocak'ta ayrılan İngiltere ile Brüksel'de gerçekleştirilen ticari müzakerelerin son turunda uzlaşma sağlanmadığı ve müzakerelerin gelecek hafta Londra'da devam edeceği açıklandı.

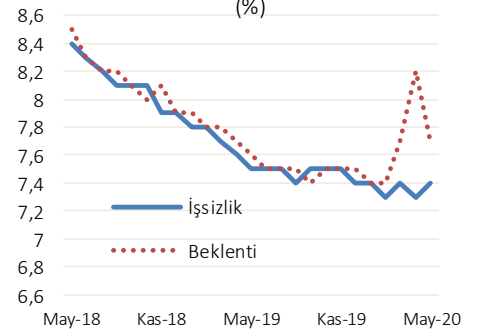
ABD ve Euro Alanı PMI

ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları (milyon kişi)

Euro Alanı İşsizlik Oranı (%)

Kaynak: Datastream

Çin PMI verileri...

Çin'de Caixin imalat PMI endeksi iç talepteki toparlanmanın etkisiyle Haziran ayında 51,2 değerini alarak son 6 ayın en yüksek seviyesine ulaştı. Caixin hizmetler PMI endeksi de Haziran ayında 58,4 değerine ulaşarak Nisan 2010'dan bu yana en yüksek seviyede gerçekleşti. Öte yandan, Hong Kong'a yönelik tartışmalı güvenlik yasasının geçmesini sağlayan yetkililerle iş yapan bankaların yaptırım kapsamına alınabileceğini öngören tasarı ABD Senatosu'nda da oy birliğiyle kabul edilerek ABD Başkan Trump'ın onayına sunuldu.

Haziran ayı yurt içi dış ticaret verileri...

Genel ticaret sistemi kapsamında üretilen dış ticaret verilerine göre, dış ticaret açığı Haziran'da yıllık bazda % 17,3 azalarak 2,84 milyar USD oldu. Haziran'da ihracat yıllık bazda %15,8 artışla 13,47 milyar USD seviyesinde gerçekleşirken, ithalat yıllık bazda %8,2 artışla 16,31 milyar USD oldu. Haziran'da ihracatın ithalatı karşılama oranı %82,6 seviyesinde gerçekleşti. Ocak-Haziran döneminde dış ticaret açığı geçen yılın aynı dönemine göre %73 artarak 23,84 milyar USD olurken, bu dönemde ihracat %15,1, ithalat %3,2 oranında azaldı. Türkiye İhracatçılar Meclisi Haziran verilerine göre, en fazla ihracat gerçekleştiren sektörler sırasıyla 2 milyar USD ile otomotiv, 1,42 milyar USD ile kimyevi maddeler ve mamulleri ve 1,36 milyar USD ile hazır giyim ve konfeksiyon oldu.

Yurt içi imalat PMI verisi ve Haziran ayı otomotiv satışları...

Yurt içinde Nisan ayında 33,4 ile 11 yılın en düşük seviyesine indikten sonra Mayıs ayında 40,9 ile sınırlı toparlanan imalat sanayi PMI, Haziran ayında normalleşme adımlarıyla birlikte 53,9'a yükselerek sektörün büyüme kaydettiğine işaret etti. Haziran ayında salgın karşısında alınan önlemlerin büyük ölçüde kaldırılması ve işletmelerin tekrar çalışmaya başlamasıyla birlikte üretimde hızlı artış kaydedildi. Üretim alt endeksi Haziran'da 55,5'e, yeni ihracat siparişleri alt endeksi de 50,5'e yükseldi.

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) verilerine göre, Haziran ayında otomobil ve hafif ticari araç satışları yıllık bazda %66,3 artarak 70.973 adet düzeyinde gerçekleşti. Ocak-Haziran döneminde ise, otomotiv satışları geçen yılın aynı dönemine göre %30,2 yükseliş kaydetti. ODD, 2020 yılının tamamında toplam otomotiv satışlarının 600-650 bin adet aralığında gerçekleşeceğini öngörüyor.

TCMB Para Politikası Kurulu toplantı tutanakları ve Haziran ayı enflasyon verileri...

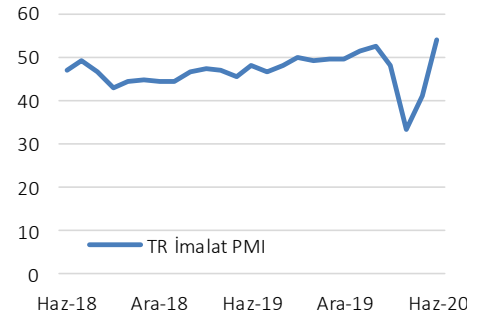
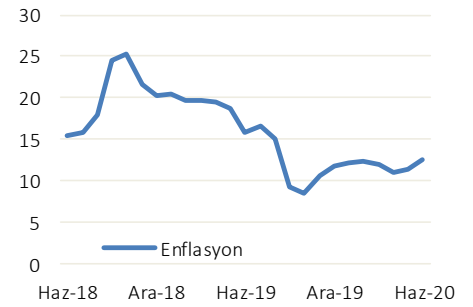
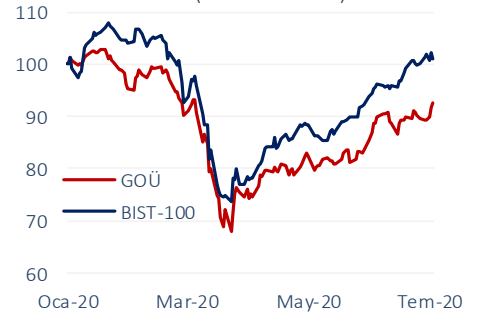
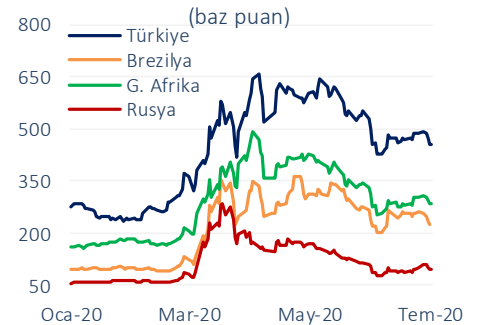
TCMB, 25 Haziran'da gerçekleştirilen Para Politikası Kurulu toplantısının özeti yayımladı. Özetinde, Haziran ayında yıl sonu enflasyon beklentileri bir miktar yükselirken, 12 ay sonrası enflasyon beklentilerinde düşüş kaydedildiği ifade edildi. Kademeli normalleşme adımlarıyla birlikte Mayıs ayından itibaren ekonomide toparlanmanın başladığı ifade edilen toplantı özetinde, öncü göstergelerin istihdamın kısmen iyileştiğini gösterdiği belirtildi. Haziran ayında TÜFE'deki artış yıllık bazda %12,6 ile Ağustos 2019'dan bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Söz konusu ayda 12 ana harcama grubundan 11'inde fiyatlar aylık bazda yükseliş kaydederken gıda ve alkolsüz içecekler aylık TÜFE enflasyonunu düşürücü yönde etkide bulunan tek ana grup oldu. ([Enflasyon Gelişmeleri raporumuz](#)).

Koronavirüs önlemleri ve Türkiye turizmi...

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca kısa çalışma ödeneğinden faydalanma süresi 1 ay daha uzatıldı. Nakdi ücret desteğinin ve iş feshi sınırlamasının da aynı süre boyunca devam edeceği ifade edildi. Diğer yandan, Almanya'nın Türkiye'ye yönelik uyguladığı seyahat uyarısını gözden geçirmesi için görüşmeler devam ederken, İngiltere'nin koronavirüs önlemleri çerçevesinde ülkeye girişte uygulanan 14 günlük karantınadan muaf olacağını açıkladığı ülkeler arasında Türkiye de bulunuyor. Aynı şekilde, İsviçre'nin 6 Temmuz'dan itibaren ülkeye dönüşte 10 günlük karantina şartı getirildiğini açıkladığı ülke listesinde Türkiye yer almıyor.

Finansal piyasalar...

Küresel ekonomik aktiviteye ilişkin önemli göstergelerden biri olan ve salgın nedeniyle küresel ticaretin sekteye uğraması sonucu Mayıs ayında 400 USD seviyesinin altına gerileyen Baltık Kuru Yük Endeksi haftanın son işlem gününde 1.894 USD ile Ekim 2019'dan itibaren en yüksek seviyesine ulaştı. Brent türü ham petrol olumlu açıklanan ekonomik veriler eşliğinde haftalık bazda %4,3 artarak 42,8 USD/varil seviyesine yükseldi. Küresel risk algısının önemli göstergelerinden VIX (CBOE Volatilite Endeksi) 27,6 seviyesine geriledi. Sermaye Piyasası Kurulu'nun BIST-30 Endeksi'nde açığa satış yasağının 1 Temmuz'dan itibaren kaldırıldığını duyurduğu Borsa İstanbul'da, BIST-100 endeksi geçtiğimiz hafta %0,9 artış kaydetti. Türkiye'nin CDS primi 32 baz puan azalarak 456 baz puan düzeyinde tamamladı. USD/TL kuru haftayı 6,8596 seviyesinde tamamlarken, 2 yıllık gösterge tahvilin faizi ise %9,63'e yükseldi.

TR İmalat PMI**TR Enflasyon****BIST-100 ve GOÜ Borsaları Endeksi (31.12.19=100)****5 Yıl Vadeli CDS Primleri**

Kaynak: Datastream

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
6 Temmuz	2 Yıl Vadeli Sabit Kuponlu Devlet Tahvilinin Yeniden İhracı	Temmuz	-	-
	7 Yıl Vadeli Değişken Faizli Devlet Tahvilinin Yeniden İhracı	Temmuz	-	-
	ABD ISM İmalat Dışı PMI	Haziran	50,0	45,4
	ABD Hizmet PMI, nihai	Haziran	-	46,7
	Euro Alanı Perakende Satışlar, yıllık	Mayıs	-%5,1 (G)	-%19,6
	Euro Alanı Sentix Güven Endeksi	Temmuz	-18,2 (G)	-24,8
7 Temmuz	TR Hazine Nakit Dengesi	Haziran		-9,7 milyar TL
	2 Yıl Vadeli Kira Sertifikası İhracı	Temmuz		
	5 Yıl Vadeli TÜFE'ye Endekli Devlet Tahvilinin Yeniden İhracı	Temmuz		
	Almanya Sanayi Üretimi, aylık	Mayıs	%10	-%17,9
8 Temmuz	Hazine İç Borç Ödemesi	Temmuz	16,5 milyon TL	
9 Temmuz	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları, kişi	29.6-4.7	1,378 milyon	1,427 milyon
	Çin TÜFE, yıllık	Haziran	%2,5	%2,4
10 Temmuz	TR İşsizlik Oranı	Nisan	-	%13,2
	ABD ÜFE, yıllık	Haziran	-%0,2	-%0,8

Gerçekleşme (G)

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dr. Doęan řengöl
Müdüř Yardımcısı
dogan.sengul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdüřü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.